

Børne Blad

WALDOY

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 89.

27de september 1891.

17de aarg.

Fra Serpa Pintos reise gjennem Afrika. 3. Kong Labosfi.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Fra en opdagelsesreise gennem Afrika.

(Med billede.)

4. Besøg hos en afrikansk konge.

Lialui, hovedstad i kongeriget Lui, blev Serpa Pinto paa den mest festlige maade modtagen af kongen. Tolv hundrede krigere stod opstillede i to rækker lige frem til det hus, hvor den europæiske reisende skulde bo, og en af de mest høitstaaende mænd i riget tilligemed tredive ledsagere dannede den fremmedes æresfølge. Foran huset havde man opsat en slags baldakin,*) under hvilken Serpa Pinto maatte sidde og modtage hoffolkenes hilfener. Først kom kongens fire raadgivere med deres præcident i spidsen og siden alle de høitstaaende mænd. Efter som ethvert følge havde taget plads, begyndte en udbeskyning af høflige talemaader og venstabsforstringer, indtil de atter fjernede sig for at give plads for andre.

Først da det var blevet mørkt, kunde den reisende trække sig tilbage til det hus, som var blevet anvist ham. Men trods hans udmattelse var det ikke muligt for ham at faa sove. Han laa og tænkte paa fremtiden, og mørke billeder steg frem for hans sjæl. Og hans anelser skulde heller ikke komme til at bebrage ham.

Den første tid af hans ophold i Lialui forløb godt. Den modtagelse, som kongen

*) D. e. et til væggen heftet dække eller tag over en trone eller lignende.

gav ham, var som sagt overmaade storartet; men allerede den første dag efter sit komme til stedet følte han sig yderst syg. Han følte sig derfor ikke meget glad ved tidlig den næste morgen at faa bud fra kongen, der hed Labossi, at han ønskede at se ham.

Serpa Pinto pakkede ud sin kuffert og tog paa den eneste ordentlige klædning, som han endnu havde tilbage, og begav sig derpaa ud paa den aabne plads, hvor modtagelsen skulde finde sted. Kongen var en ung mand paa omtrent tyve aar, var høi og kraftig at se til og havde et tiltalende ansigt. Som tegn paa sin værdighed var han iført en broget skjorte, over hvilken han bar en slags kappe af bomuldstøj. Om halsen havde han forskellige saadanne smaa gjenstande, som de indfødte tillægger tryllekraft. Han havde ogsaa bentlæder, der ligeledes var af broget farve, og paa fødderne hvide strømper og blankpudsede sko. Paa hovedet havde han en liden blød hat, som var udført med to prægtige strudsejære. Vi vilde selvfølgelig finde en saadan dragt høit befyndelig og latterlig, men efter hans undersatters smag var den i høieste grad smuk og storartet.

I midten af den plads, hvor den reisende skulde modtages, sad kongen paa en stol med høi ryg og til højre for ham hans raadgivere paa lavere stole. Da Serpa Pinto nærmede sig, reiste kongen sig, hvorpaa hans raadgivere og hele forsamlingen fulgte hans eksempel. Efterat man havde udbeskyt forskellige høflige talemaader, bemærkede majoren, at han ikke var kommen som handelsmand, men som udsending fra kongen af Portugal.

Kongen svarede, at han vidste dette, og at det var af den grund, at han den foregaaende dag havde givet ham en saa festlig modtagelse. Han betragtede ham som sin gæst og vilde prise sig selv lykkelig ved i længere tid at kunne beholde ham ved sit hof. Efter fornødne høflighedsbevisninger

fik den fremmede atter lob til at gaa og vende tilbage til sin hytte, overfaldt af et heftigt feberanfald.

Ved tilbagetkomsten fandt han udenfor huset ikke mindre end tredive offer, som kongen havde sendt ham som gave. Han maatte imidlertid efter landets skik sende de bedste stykker af kjødet og skindene til kongen og hans raadgivere. Resten blev fordelt mellem bærerne.

Før Serpa Pinto forlod kongen, havde denne ladet ham vide, at han om aftenen gjerne vilde tale alene med ham. Kløften ni begav derfor majoren sig til kongens bolig og fandt ham omgivet af sine ministre. Ligeoverfor ham stod i en halvkreds omtrent tyve med spyd og skjolde bevæbnede negre, der hele tiden blev staaende ubevægelige og tause som billedstøtter.

Majoren bad om undskyldning, fordi han ikke kunde medbringe mange gaver, da de fleste var gaaede tabt for ham paa veien. Derimod overrakte han kongen en uniform og en hat. Uniformen var en prægtig rød med guldbaand smykket dragt, som havde tilhørt en fyrstelig tjener i Lissabon, og vakte paa grund af de sterke farver kongens fuldeste bifald.

Derpaa gjentog Serpa Pinto atter, at han ikke var kommen som handelsmand til landet, men som udsending fra kongen af Portugal, og at hensigten med hans reise var at søge istandbragt handelsforbindelser mellem de portugisiske besiddelser og Quilanden, hvilket vilde være af stor betydning for dette. Samtidig tilføjede han, at den portugisiske konge vilde beskytte handelen mellem de to lande, hvis Labossi paa sin side vilde forpligte sig til at forbyde al slavehandel i sin stat.

Sammentkomsten var snart efter tilende.

(Fortsættes.)

Fra kristenforfølgelsernes tid.

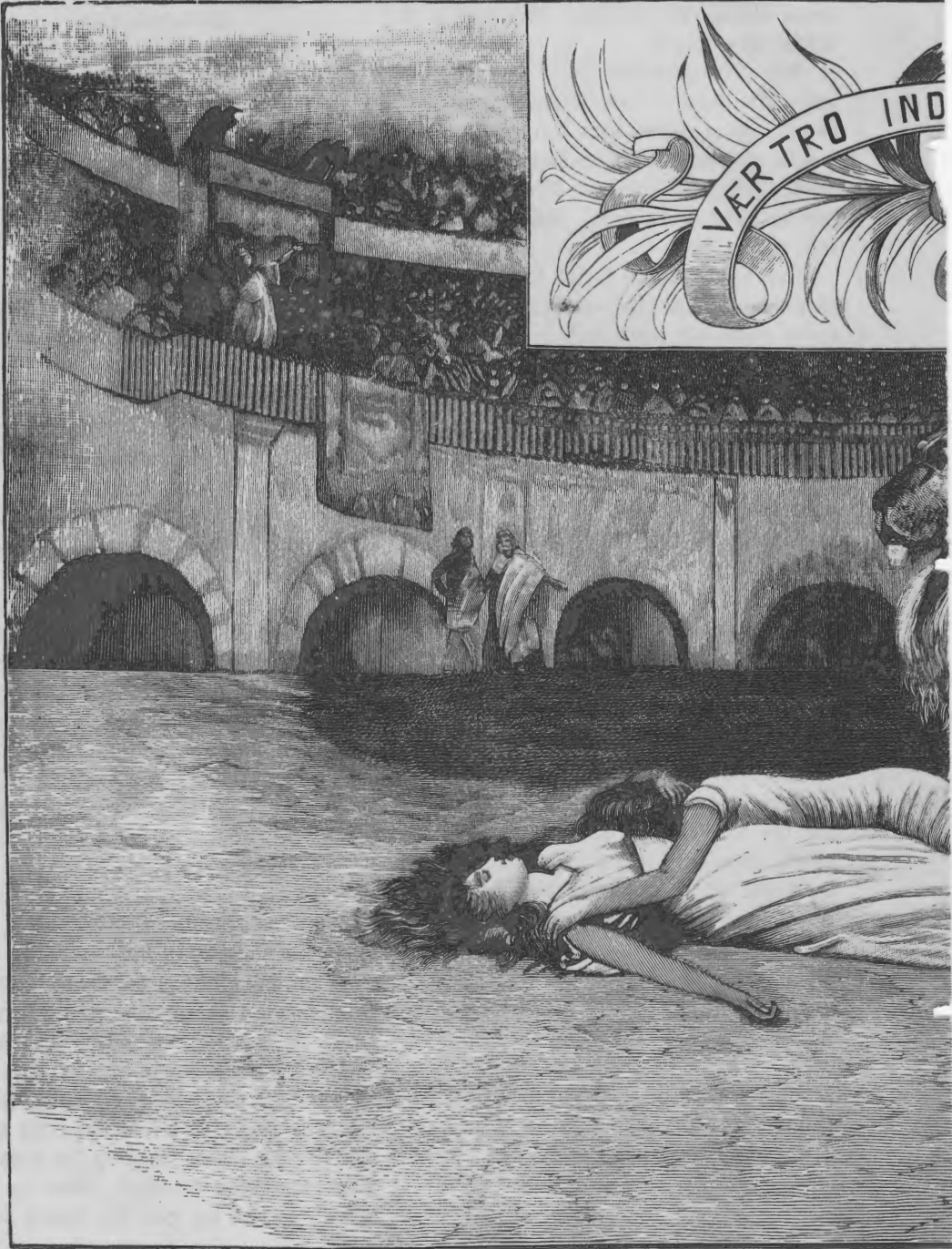
(Til midtbilledet.)

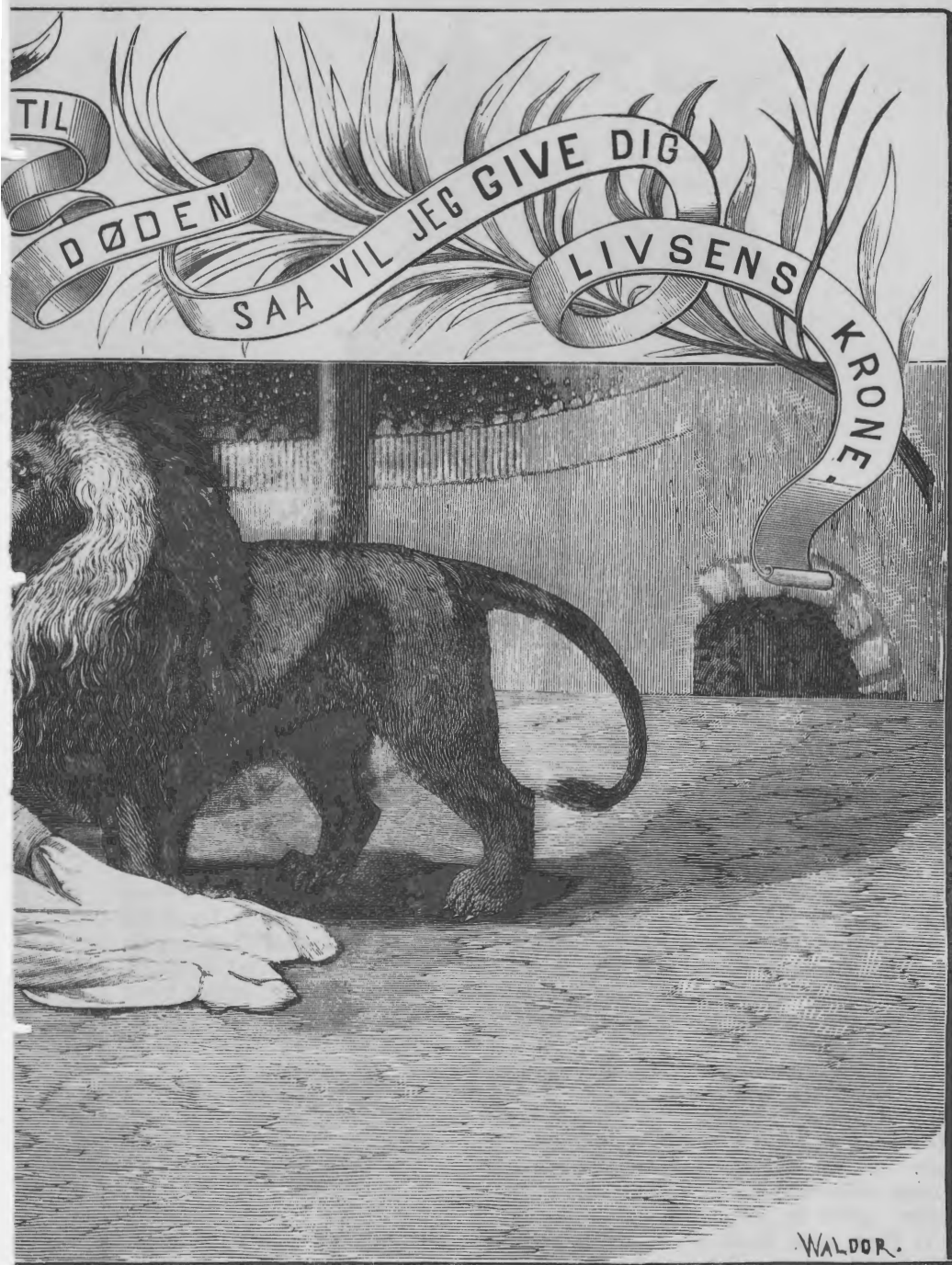
Hvo skal kunne stille os fra Kristi kjærlighed? Trængsel eller angst eller forfølgelse eller hunger eller nøgenhed eller fare eller sverd?" siger apostelen Paulus i sit brev til Romerne og fortsætter straks efter: „Men i alle disse ting mere end seire vi ved ham, som har elsket os.“

Paulus selv vidste, at disse ord var sandhed i hans mund; trængsel, forfølgelse, ja selv døden kunde ikke stille ham fra Kristi kjærlighed, og ved herrens kraft gik han feierrig gennem alle lidelser, som skulde blive hans lod her i verden. Men en stor skare kristne har siden vist sandheden af de samme ord, tusender og atter tusender har vist det i libets kampe, og tusender har vist det ogsaa, naar det gjaldt som Paulus at lide døden for Kristi skyld.

Ikke mindst lærer vi at kjende saadant trosmod hos herrens disciple under de romerske kristenforfølgelser. Forfærdelige var de lidelser, som de troende i hine tider maatte udstaa; den ene mere gyfelige dødsmaade end den anden true dem, som ikke vilde affbærge troen paa den korsfæstede Jesus. Men midt i trængselens hede kom de ihu Guds ord: „Vær tro indtil døden, saa vil jeg give dig livets krone.“

Men deres eksempel skal være en trøst for hver troende sjæl; thi vi ser deraf, hvad Guds kraft formaar; hvis vi holder os til ham, skal intet stille os fra Kristi kjærlighed. Samtidig skal tanken paa disse heltemodige mænd og kvinder, som ofrede livet for sin tros skyld, være en alvorlig formaning til os. Se, hvad de ofrede for Jesus, og saa gaar kanske du og betænker dig paa at ofre en eller anden smaating for hans skyld. Kom atter Guds ord ihu: „Vær tro indtil døden, saa vil jeg give dig livets krone.“

fristenfølgeljer.

Børnebladets læsere kjender vist igjen ovenstaaende billede. Det er nemlig synodens skolelærer-seminar i Siour Falls. I har for en tid siden seet dette billede i børnebladet, nemlig den gang, da I havde lagt en saadan prisbærdig iver for dagen ved at samle penge i de smaa tønner til dette seminars opførelse. Det var visse en glæde for eders forældre at se, med hvilken iver og interesse deres børn tog sig af denne saa overmaade vigtige sag. Thi derved viste I eders kjære forældre, at I ikke agter at staa tilbage for dem i at arbejde for Guds rige. Og dersom I fortsætter saaledes, som I engang har begyndt, saa vil eders forældre vist ikke have nogen grund til at frygte for, at det vil være forbi med den nord-lutherste kirke her i landet, naar de er døde; nei, da kan eders forældre, naar de tager afsted med eder for at forlade denne verden, glæde sig over, at de efterlader sig en slegt, hvem Guds ord og kirke ligger alvorlig paa hjerte. Følg eders forældres og bedsteforældres gode eksempel, og

efterlign den offervillighed, de lagde for dagen, naar kirkens nød gjorde krav derpaa!

Da eders forældre og bedsteforældre som bestedne kristne ikke gjerne selv vil tale meget om, hvad de har gjort for Guds riges sag i dette land, og da de fleste af Børnebladets læsere er saa unge, at de ikke selv har kunnet være vidner til sine forældres og bedsteforældres store arbejde for Guds kirkes sag, saa vil jeg saa lov til at fortælle eder lidt herom, i det haab, at det vil hjælpe mine unge venner til at saa endnu større tanker om far og mor, end de allerede har, og til at hædre dem endnu mere, end de allerede gjør.

Den store del af Børnebladets læsere bor i menigheder, som har store og pene kirker, hvor de sammen med sine forældre søndag efter søndag kan forsamles om evangeliets liflige forkyndelse. Hvem er det, som har bygget de smukke kirker? Det er eders forældre og bedsteforældre. De har arbejdet mangen møjsommelig dag for at staffe tilveie sine virkelig store bidrag til en saadan

kirkes opførelse. Og de har gjort det vil- lig og med glæde, fordi de elstede sin Gud oprigtig. Men eders forældre, og endnu mere eders bedsteforældre, stjænte straks me- get godt, at det ikke vilde nytte stort at bygge kirker, dersom de ikke ogsaa sørge for at skaffe det indbandrende folk præster. Og derfor gif de for over 30 aar siden ivei med at bygge et college i Decorah, Iowa, forat unge mænd der kunde faa anledning til at erhverve sig de fornødne forundskaber, saa de derpaa kunde besøge et theologisk semi- nar og der uddannes til præster. Under nybyggerlivets trange kaar udsørte de det kjæmpeberk, saa faa som de var; de byggede et college, som kostede fuldt færdigt ca. \$100,= 000. Tak din Gud, fordi du har saadanne forældre!

Men ikke nok dermed. For en del aar tilbage oprettede de ogsaa en egen presteskole i Madison, Wis. som kostede ca. \$20,000. Og da den norske befolkning stadig drog mod vest, og Madison lidt efter lidt blev for meget i den ene udkant af samfundet, bestemte de sig til at bygge et nyt theologisk seminar i Minneapolis, som kostede over \$30,000. Eders forældre har saaledes taget det ene tunge løst efter det andet, uden at gaa trætte, og fortjener saaledes visse- lig den unge slegts agtelse og beundring.

Paa samme tid, som de byggede det theo- logiske seminar i Minneapolis, paabegyndte de ogsaa et skolelærer-seminar i Sioux Falls for at uddanne lærere og lærerinder, som kunde bistaa forældrene i deres børns kristelige opdragelse. Thi forsamles vore børns kriste- lige opdragelse, saa tænkte eders forældre, saa har vi bygget vort Luther-College og Luther-Seminar forgjæves. Vore kirker vil da snart staa tomme. Men paa samme tid, som det er vor pligt at give vore børn en kristelig opdragelse, saa maa vi ikke forsømme at give dem en kirkelig opdragelse. Vi maa lære dem at gjøre noget for kirken, medens de er smaa. Saaledes tænkte eders forældre, og de opfordrede da eder til at foretage en indsamling ved de smaa tøndes til at bygge skolelærer-seminariet med. I fulgte opfordringen og forbausede mange med det held, I havde. Eders forældre samlede penge til det theologiske seminar, og I til skole- lærer-seminariet. Begge seminarier blev byggede samtidig, og de blev ogsaa næsten

samtidig indviende, til eders og eders foræl- dres glæde. Men denne glæde efterfulgtes snart af den dybeste sorg og bedrøvelse ved budskabet om, at Luther-College var brændt. At det er gjenopbygget og staa der langt bedre og hensigtsmæssigere indrettet, end den første collegebygning — takket være eders for- ældres offervillighed — det ved I allesammen.

Dog, der hviler endnu en del gjæld paa alle disse skoler, som venteligt kan være. Men dersom nu alle vil tage haand i hante med, saa skal det med Guds hjælp snart blive anderledes. Medens eders forældre nu iaar af taknemmelighed mod Gud ogsaa for det kronaar, han har skjenket dem, vil arbejde ivrig for at faa betalt den gjæld, som endnu hviler paa Luther-Seminar, og den gjæld, som fornemmelig lærerløn- og syno- detaksen i disse fridens aar er komne i, saa vil visse- lig ogsaa I, kjære børn, atter tage fat paa skolelærer-seminariet og betale den gjæld, som endnu hviler paa det, saa det med fuldeste ret kan siges, at I har bygget det alene. Al verden vilde gabe af forundring, naar den sit vide, at b ø r n e n e i den norske synode har bygget et skolelærer- seminar alene. Tænk dersom et barn — ikke ethvert barn — blot et barn i enhver familie, hvor Børnebladet læses, vilde paa- tage sig at skaffe eller samle mindst en daler, saa vil den skole staa der gjældfri. Hør let vil det ikke være for eder, kjære børn, at gjøre dette! Mon der findes en familie i den norske synode, som ikke kunde efter- komme en saadan begjæring? Gaa blot ivei straks og se til at faa det frem, ialfald inden 1ste december. Bring det snarest mu- lig til eders prest, som da sender det til synodens kasserer, og han vil kvittere derfor i kirketidenden. Naar I lobe eders forældre, at I vil være snilde og lydige, saa vil de hjælpe eder til at faa daleren. Lydige børn pleier aldrig at bede sine forældre forgjæves om en saadan hjælp. Dersom I begynder straks at arbejde for de- jne sag i enhver familie, saa er jeg vis paa, at I bliver færdige med at betale gjælden paa skolelærer- seminariet, før eders forældre faar betalt gjælden paa Luther-Seminar. Og da haaber jeg, at I snart maa faa en snild og flink lærer eller lærerinde fra Sioux Falls som løn for eders bestræbelse.

Ella og Grete.

Ella var den bedste elev i sin klasse. Hun skrev og tegnede ganske smukt, hendes stile var altid de bedste, og hun regnede udmerket godt.

Men større end hendes flid var hendes umaadelige ærgjerrighed; den var rent fortærende. Tanken paa, at hun muligens nogen gang skulde blive overfløiet af nogen af sine medelever, var hende rent utaalelig: hun var stadig formelig feberagtig ophidset, naar stilebøgerne blev uddelte, indtil hun fik vide karaktererne, og det viste sig, at hendes stil havde været den bedste.

Engang havde hun paa grund af en glemsomhed faaet skænd, og dette bragte hende til at bryde ud i en saa lidenskabelig, krampagtig hulken, at den forkrællede lærerinde næsten ikke var istand til at berolige hende.

En morgen, da skolen allerede var begyndt, kom bestyrerinden ind i klassen med en liden lysloftet pige. Alle børnene betragtede den nyankomne, og ved sit elskelige væsen vandt hun straks baade lærerindens og de andre elevers hjerter. Kun én betragtede hende med uvenlige blikke. Det var Ella, som i enhver ny elev saa en fiende, indtil hun var sikker paa at være hendes overmand.

Efterhaanden blev Ellas ansigt mere og mere mørkt; den nyankomne var ikke blot mere end almindelig sød og elskværdig, men havde ogsaa et godt hoved og havde nydt

god undervisning. Paa hvert spørgsmaal vidste hun at give god besked, og hendes diktat var uden fejl, medens Ella i sin feberagtige ophidselse denne dag to gange skrev fejl.

Fra nu af forvandlede Ellas ærgjerrighed sig til stng lidenskabelighed, til vildt had, som hverken dag eller nat lod hende faa nogen ro. Daglig fik Grete — saa heb den nye pige — ros, og hun blev ikke alene rost, men ogsaa elsket af baade lærerinder og medelever, saa Ellas had voksede dag for dag.

Ofte var hun uopmerksom, fordi hun mindre gav agt paa undervisningen end paa Gretes svar. Hendes lærerinder formanede hende venlig, men alvorlig til at høre efter; men herved eggedes blot endnu mere barnets lidenskabelighed; hun rent fortæredes af stille had til Grete, som ikke havde nogen anelse om, at Ella betragtede hende som sin fiende.

Til sidst brød Ellas vrede ud i lyse luer, da de fik sine hovedkarakterer. Grete var bleven numer én og Ella numer to. Dette var for meget for den forsængelige pige; under høi hulken styrtebe hun ud af skoleværelset og stormede hjem med saadan skyndsomhed, at hun knapt fik tid til at tage paa hat og kaabe.

(Sluttes.)

Oplæsning paa billedgaaden i nr. 37.

Sterk ryg kræves til at bære gode dage.

Billedgaade.

i

lf

n d d l e

n.